

Biolääketieteellisten ja kulttuuristen lähestymistapojen kohtaamisessa havaittiin näiden lähestymistapojen olevan melko etäällä toisistaan. Lähestymistapojen kuvaamisessa voitiin käyttää ainoastaan karkeita esimerkkejä, koska syvällisempi ymmärtäminen vaatisi enemmän perustietoja molemmista tieteenaloista. Jostakin syystä tilaisuudesta tuli särmiäkäämpi ja poleemisempi kuin alustajilla varmastikaan oli tarkoitus. Yleisön kiinnostus ja kriittiset kannanotot olivatkin lopulta seminaarin parasta antia.

Tilaisuuden jälkeen mieleeni on tullut pari asiaa. Ensinnäkin, biolääketiede pyrkii selvästikin johonkin. Se pyrkii varsinkin *yksilötasolla* auttamaan alkoholisteja ja ehkäisemään alkoholismien syntymistä. Biolääketieteellisen käsityksen perustana on yksilön biologia, joka alkoholismien kohdalla tulee esiin käyttäytymisenä. Vaikka nykyinen biolääketiede on aulis myöntämään ympäristön vaikutuksen käyttäytymiseen (samalla kun se on osoittanut perimän tärkeän merkityksen joidenkin alkoholismityyppien taustalla), se ei pyri suoranaisesti muuttamaan ympäristöä tai kulttuurisia vaikutuksia, muutoin kuin muuttamalla yleistä mielipidettä ja hoitohenkilöstön

mielipiteitä alkoholismien synnystä, kehityksestä ja alkoholistien hoidosta. Tämän se tekee tuomalla esiin tutkimustuloksia, joita saadaan huolellisesti laadittujen hypoteesien testaamisesta. Biolääketiede ei siis halua päästä pälkähästä vain selittämällä, että alkoholismi on ympäristön sairaus.

Toiseksi, koska biolääketiede näkee alkoholismien ryhmänä sairauksia (varsinkin *aivojen sairauksia*), joille on yhteistä pakonomainen, kontrolloimaton alkoholin käyttö, tarvittaisiin alkoholismien tutkimuksessa vielä enemmän tietoja aivojen toiminnosta yksilötasolla. Aivan samoin metsäntutkimuksessakin tarvitaan välttämättä tietoja neulasista ja lehdistä erilaisten puiden ja metsien sairauksien selvittämiseksi. Biolääketiede alkaa kuitenkin vasta hiljalleen olla valmis tutkimaan aivoston sairauksia. Vuosikymmen 1990 onkin nimetty "aivojen vuosikymmeneksi" Yhdysvaltain kongressin ja presidentin toimesta. Suuret läpimurrot aivotutkimuksessa alkavat olla mahdollisia, ja niiden myötä mystiikka aivojen sairauksien ympäriltä saadaan edelleen vähenevään. Tutkimus avannee myös uusia mahdollisuuksia aivoston sairauksien hoitamiseksi, jonka tehtävän suo-

rittamiseen tarvitaan varmasti myös sosiaalisia ja lopulta myös kulttuurisia muutoksia. Ehkäpä paineet niihin lopulta tulevatkin biolääketieteen piiristä, koska muiden tieteenalojen tavoitteet jäävät pakostakin varsin deskriptiivisiksi yksilön käyttäytymisen tasolla.

Koska melihyvän etsiminen sinänsä, jopa hieman alkoholia nauttimalla, katsotaan biolääketieteessä elimistön normaaliksi toiminnaksi, ei kaikki alkoholin juominen ole ongelmallista. Täten ei myöskään kaikkien ihmisten pitäisi joutua kärsimään alkoholipoliittisista rajoituksista, vaan alkoholipoliittiset toimenpiteet laajasti ymmärrettynä olisikin saatava kohdistumaan ennen kaikkea alkoholin suurkuluttajien ja alkoholistien auttamiseen sekä alkoholin väärinkäytön ehkäisemiseen.

Biolääketieteen näköaloihin ei pitäisi suhtautua pelokkaasti vaan innostuneen kiinnostuneesti, ei myöskään perusteettoman toiveikkaasti vaan realistisesti tutkimukselle annettujen voimavarojen pohjalta. Vaikka biolääketiede antaakin lupauksia, tulee alkoholismi yhtenä addiktioistamme pysymään kiisana jonkin aikaa . . .

ESA KORPI